

af Statens Erhvervsvirksomheder. Men saa forekommer det mig, at Klarhed paa Finansloven og lidt mere end teoretisk, formel Klarhed kræver, at det fjernes, eller at det behandles som andre Erhverv.

Hvad Klædefabrikken i Usserød angaar, kan det i langt højere Grad siges, at det er en virkelig Virksomhed, der drives forretningsmæssigt, men der har vi saa det ejendommelige, at der for dens Vedkommende slet ikke opføres nogen Kapital til Afskrivning og Forrentning. Fabrikken opføres med et Overskud paa 81,242 Kr., men paa Forespørgsel har vi i Finansudvalget faaet oplyst, hvad Kapitalen udgør, det var tæt ved 1,400,000 Kr., og skal der, som de vedkommende Myndigheder selv regnede med, afskrives 2 pCt. paa Bygninger og 5 pCt. paa Maskiner, og skal Kapitalen forrentes med 4 pCt., udgør det i alt 86,794 Kr., og saa er det en Illusion, naar Fabrikken opføres med et Overskud paa 81,000 Kr., thi den giver et Under-skud paa 5,552 Kr. Ogsaa der bør der, forekommer det mig, endelig finde en Klargørelse Sted af disse Forhold, og jeg skal tillade mig at henstille til den højtærede Finansminister at udtale sig derom og eventuelt under Finanslovens fortsatte Behandling gennemføre de Forandringer, som er nødvendige for at skaffe Klarhed over disse Virksomheder og at stille dem ganske ens. Det er af Interesse for Statsregnskabet selv, men det er ogsaa af Interesse for det Spørgsmaal, om Fabriksvirksomhed betaler sig for Staten eller ikke. Det er noget, som ikke kan afgøres, naar ikke Beregningerne kan anstilles paa lignende Maade som i andre Virksomheder, der drives selvstændigt fra privat Side. Jeg skal endnu med Hensyn til denne Virksomhed kun føje til, at jeg ser med Glæde, at det paa dette Finanslovsforslag er foreslaaet at lade udbetale Lønninger til Arbejdere ved Fabrikken for samtlige lovbefalede Helligdage. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) omtalte ogsaa dette, det er jo et Ønske, som har været fremsat fra hans Partis Side saavel som fra mit Partis Side, at opfylde denne lille Fordring fra Arbejderne. Det foreslaas nu for denne Fabriks Vedkommende, ligesom det — som det ærede Medlem omtalte — er sket paa Orlogsværftet og paa Hærens og Flaadens Værksteder i det hele taget.

Jeg har ligesom det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds at bringe den højtærede Indenrigsminister en Tak for de Forhøjelser, der har fundet Sted

paa hans Budget, særlig til de tekniske Skoler og dermed beslægtede Institutioner. Da det ærede Medlem har omtalt dem, kan jeg gøre det hele kort og slutte mig til hans Omtale deraf. Understøttelsen til de tekniske Skoler er forhøjet med ca. 50,000 Kr., og til Elevernes Ophold ved Skolerne er der bevilget 30,000 Kr. mere end sidste Aar eller i alt 100,000 Kr. Det maatte ventes, at disse Forhøjelser vilde komme, eftersom det Parti, der nu er ved Regeringen, tilligemed Socialdemokraterne og Højre i sidste Samling stemte for de Forhøjelser, der da var stillet Forslag om, og udtalte sig stærkt for det ønskelige i at faa dem gennemført. Det er nu sket, i hvert Fald i det Omfang, her er nævnt; det er ikke det fulde Omfang, hvorom der blev søgt fra de paagældende Foreningers Side, der blev nemlig for et Par Aar siden søgt om 100,000 Kr., og der blev bevilget 10,000 Kr., saa der egentlig nu er søgt om 90,000 Kr. Bevillingen til Skolernes aarlige Drift er nu forhøjet med ca. 50,000 Kr., saa der er gjort et godt Skridt henimod Opfyldelsen af deres Ønsker. Der er tillige foretaget visse Forandringer med Hensyn til Fordelingen af Tilskuddet, saaledes at der ved Fordelingen af Tilskuddet tages Hensyn til de Udgifter til Lokale, som Skolerne har. Det er Forandringer, som jeg i det hele taget kan glæde mig over, navnlig da der er truffet den Bestemmelse, at disse Forandringer ikke maa medføre, at nogen Skole nu faar et mindre Beløb i Tilskud, end den har faaet de foregaaende Aar, saaledes at de Uligheder, det nye System skaffer, kommer frem efterhaanden. Jeg vil gerne forny en Henstilling, jeg gjorde i Fjor, og rette den til den nuværende højtærede Indenrigsminister, om man ikke kunde komme hen til, at Bevillingen til tekniske Skoler paa lignende Maade som den til Højskolerne ikke blev givet i bestemte Summer, men efter bestemte Regler, saaledes at den fik en elastisk, udvidelig Karakter, kom til at bero paa et vist godkendt System, saaledes som ogsaa Kommissionen foreslaar, men saaledes, at der paa de aarlige Finanslove blev bevilget saa store Summer, som dette System fordrer, saaledes at det automatisk voksede, efterhaanden som Elevantallet krævede en saadan Vækst. Rejsestipendierne i Indland og Udland har i de sidste Aar efter Finanslovkommissionens Forslag været nedsat fra 25,000 Kr. til 15,000 Kr. Ogsaa denne Bevilling vilde jeg tillade mig at henstille at forhøje no-